

SENAT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Zapis stenograficzny **(1169)**

Wspólne posiedzenie
Komisji Ochrony Środowiska (91.)
oraz Komisji Spraw Zagranicznych
i Integracji Europejskiej (167.)
w dniu 3 marca 2004 r.

V kadencja

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie wniosków zgłoszonych do ustawy o krajowym systemie ek zarządza-
nia i audytu (EMAS).

(Początek posiedzenia o godzinie 12 minut 41)

(Posiedzeniu przewodniczy zastępca przewodniczącej Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej Zbigniew Kulak)

Zastępca Przewodniczącej Zbigniew Kulak:

Szanowni Państwo Senatorowie, z upoważnienia kolegów przewodniczących chciałbym poprowadzić wspólne posiedzenie Komisji Ochrony Środowiska oraz Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej w sprawie ustawy o krajowym systemie ek zarządzania i audytu.

Wymieniliśmy poglądy co do tego, że nie mamy noża na gardle, że nie ma aż takiej konieczności, żebyśmy obradowali, przynajmniej jeśli chodzi o te zasadnicze punkty, bez przedstawiciela rządu. Wydaje mi się, że opinia przedstawiciela rządu przydałaby nam się przed podjęciem decyzji. Podobno jest blisko, na terenie Sejmu, i jest to kwestia paru minut.

Na razie możemy przystąpić do rozstrzygnięcia spraw oczywistych. Do spraw oczywistych zaliczyłbym poprawki, które są poprawkami wspólnymi obu komisji, jednobrzmiącymi. Może moglibyśmy to załatwić jednym głosowaniem albo pojedynczymi głosowaniami. W każdym razie sprawa dotyczy poprawek: drugiej, trzeciej, czwartej, piątej i siódmej.

Czy w tej sprawie ktoś chciałby zabrać głos? Nie widzę chętnych.

Myszę, że możemy to przegłosować blokiem, bo sprawa jest oczywista, tak? Czyli jeszcze raz...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Biuro Legislacyjne nie ma żadnych uwag w tej sprawie. Wydaje się, że sprawa jest ewidentna, w związku z tym proponuję głosowanie nad poprawkami: drugą, trzecią, czwartą, piątą i siódmą.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem tych poprawek? (13)

Jednogłośnie za.

Dalej, poprawka pierwsza, która naszej stronie też wydaje się oczywista, ale państwo z Komisji Ochrony Środowiska jej nie zgłosili. Może Biuro Legislacyjne pomogłoby naświetlić nasz punkt widzenia kolegom z drugiej komisji. Proszę.

**Starszy Legi slator
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Agata Karwowska-Sokołowska:**

Bardzo dziękuję, Panie Przewodniczący.

Poprawka pierwsza zmierza do tego, ażeby dane, które będą ujawniane, które będą zgłaszane do rejestru weryfikatorów środowiskowych, w odniesieniu do osób fi-

zycznych zawierały nie tylko miejsce zamieszkania, czyli samą miejscowość, ale również adres. Jest to poprawka, która ma charakter uściślający, precyzujący.

Zastępca Przewodniczącej Zbigniew Kulak:

Proszę bardzo, Panie Senatorze.

Senator Janusz Bargiel:

Ja również pragnę przypomnieć, że stanowisko rządu poznaliśmy na posiedzeniu Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej. Na posiedzeniu Komisji Ochrony Środowiska nie było przedstawiciela rządu, a na posiedzeniu Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej był i jasno, precyzyjnie wyraził swoje zdanie na temat tej poprawki, to jest poparł ją.

Zastępca Przewodniczącej Zbigniew Kulak:

Tak, tak, przypominam, że na posiedzeniu Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej poświęciliśmy temu kilkanaście minut, ale w końcu zgodziliśmy się, że podanie pełnego adresu jest potrzebne.

Czujecie się państwo przekonani?

(Głos z sali: Tak.)

Głosujemy.

Kto jest za przyjęciem poprawki pierwszej? (13)

Jednogłośnie za.

Dziękuję bardzo.

No i w tym momencie, zdaje się, zakończyliśmy oczywiste sprawy.

Teraz mamy poprawkę szóstą, pana senatora Sztorca.

Czy jest obecny? Nie jest obecny.

Mamy poprawkę ósmą, pana senatora Bienia i dalej...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Nie wiem, czy pod nieobecność przedstawiciela rządu jest sensowne mówienie tego, jeżeli i tak w gruncie rzeczy trzeba będzie to powtarzać.

Proszę państwa, chyba jednak zrobimy chwilową przerwę.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Proszę bardzo.

**Starszy Sekretarz Komisji Ochrony Środowiska
Elżbieta Lenard:**

Senatorze, koleżanka podpowiada, że z wyjątkiem jednej nie są to poprawki merytoryczne, więc może wystarczy nam opinia. Wtedy moglibyśmy rozpatrywać kolejne poprawki. Ja w tym czasie jeszcze raz wyjdę poszukać pana ministra.

Zastępca Przewodniczącej Zbigniew Kulak:

Dobrze. Prosiłbym o to dlatego, że nie chciałbym, żebyśmy się spotkali z zarzutem, że podjęliśmy decyzję, mimo że przedstawiciel rządu był nieobecny. Gdyby to była sprawa terminów tak naglących, że...

Proszę bardzo, autor poprawek.

Senator January Bień:

Dziękuję.

W tej chwili otrzymałem wiadomość od pana ministra Podgajniaka, że będzie za siedem minut. Proponowałbym, żebyśmy zrobili pięciominutową przerwę.

(Wypowiedzi w tle nagrania)

Zastępca Przewodniczącej Zbigniew Kulak:

Ja wiem, czuję tę presję, ale nie chciałbym, proszę państwa, żebyśmy się spotkali z zarzutem, że coś potraktowaliśmy lekceważąco. Pięć minut chyba nas nie zbawi. Proszę, Panie Senatorze.

Senator Mieczysław Janowski:

Pan senator użył słowa „lekceważąco”. Chcę sprostować: to rząd nas zlekceważył, Panie Senatorze.

Zastępca Przewodniczącej Zbigniew Kulak:

Nie, tu się nie zgodzę. Proszę państwa, wydaje mi się, że przebieg dzisiejszych obrad był pełnym zaskoczeniem dla większości państwa senatorów. Kto mógł przewidywać, że obrady plenarne skończą się już o godzinie 12.00? Planowaliśmy cztero-dniowe obrady Senatu, a właściwie po półtora dnia został wyczerpany porządek. A więc tego zarzutu nie przyjmuję.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Nie, szanujemy się wszyscy nawzajem.

Pięć minut przerwy, dobrze?

(Senator January Bień: A w międzyczasie chciałbym spytać publicznie, czy jest kolega wnoszący poprawkę, senator Sztorc?)

Nie, pytałem już i nie ma go, ale może przez te pięć minut też byśmy go znaleźli.

Prosiłbym obsługę, żeby spróbować znaleźć pana senatora Sztorca, dobrze?

Pięć minut przerwy, do godziny 12.55.

(Przerwa w obradach)

Zastępca Przewodniczącej Zbigniew Kulak:

Proszę państwa, w tej sytuacji wznawiamy obrady.

Skoro mamy informację, że w tej chwili pan minister raczej oddala się od Senatu niż do niego zbliża, to będziemy obradować bez niego.

Mamy też informację, że pan senator Sztorc jest blisko, w związku z tym może pominęlibyśmy poprawkę szóstą i przeszli do następnych.

Wobec tego poprawka ósma.

Czy autor chciałby coś powiedzieć? Proszę.

(*Senator January Bień*: Dziękuję. Wszystko powiedziałem w debacie. Myślę, że poprawkę należy tylko przegłosować.)

Biuro Legislacyjne dodałoby nam coś do tego wyjaśnienia?

**Starszy Legislador
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Agata Karwowska-Sokołowska:**

Poprawki zgłoszone przez pana senatora Bienia mają charakter uściślający i redakcyjny.

Zastępca Przewodniczącej Zbigniew Kulak:

Przystępujemy do głosowania nad poprawką ósmą.

Kto jest za przyjęciem poprawki ósmej? (13)

Kto jest przeciwny poprawce ósmej? (1)

Kto się wstrzymał od głosu? (1)

Dobrze.

Poprawka dziewiąta i trzynasta – łącznie.

Czy pan senator, autor poprawek...?

(*Senator January Bień*: Dziękuję.)

Dziękuję.

Biuro Legislacyjne? Nie.

Przystępujemy do głosowania łącznego nad poprawkami dziewiątą i trzynastą.

Kto jest za? (15)

Kto przeciw? Nikt.

Kto się wstrzymał od głosu? Nie ma.

Domyślam się, że poprawka dziesiąta ma taki sam charakter, tak?

(*Senator January Bień*: Taki sam charakter.)

Biuro Legislacyjne nie ma nic do dodania w tej sprawie? Ma.

Proszę.

**Starszy Legislador
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Agata Karwowska-Sokołowska:**

Panie Senatorze, na wstępie powiedziałam, że wszystkie poprawki pana senatora Bienia, czyli od ósmej do trzynastej, mają charakter precyzujący, uściślający, redakcyjny.

Zastępca Przewodniczącej Zbigniew Kulak:

Dobrze. Spieszymy się z głosowaniami.

Kto jest za przyjęciem poprawki dziesiątej? (15)

Jednogłośnie za.

Kto jest za przyjęciem poprawki jedenastej? (15)

(*Wypowiedź poza mikrofonem*)

Nie, razem to nie można.

Dziękuję bardzo.

Jednogłośnie za.

Kto jest za przyjęciem poprawki dwunastej? (15)

Dziękuję bardzo.

I kto jest za przyjęciem poprawki trzynastej?

(*Głos z sali: Już była przegłosowana.*)

A, była przegłosowana łącznie. Dobrze.

Pana senatora Sztorca w dalszym ciągu nie widzimy? Nie widzimy.

W tej chwili widzimy pana ministra.

Panie Ministrze, stęskniliśmy się trochę. Informuję, że większość spraw, niestety, jest już rozstrzygnięta. Pozostała do rozstrzygnięcia jedna poprawka.

(*Wypowiedzi w tle nagrania*)

Już zapadły.

Informujemy pana ministra, że wszystkie poprawki, z wyjątkiem szóstej, zostały przyjęte. Z tego zestawienia poprawek, które, jak myślę, pan minister ma już przed sobą, pozostała poprawka szósta. Powiem szczerze, dlatego ją pozostawiliśmy, bo czekamy na autora, ale autora nie ma, natomiast bardzo chętnie wysłuchamy opinii pana ministra na temat poprawki szóstej, bo tylko to jedno głosowanie nam pozostało.

Proszę bardzo.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Środowiska Tomasz Podgajniak:

Złapię oddech, bo cały czas jestem w biegu.

Tak więc rozporządzenie w sprawie EMAS dopuszcza możliwość wprowadzenia opłat rejestracyjnych, posługując się terminem, który zresztą słusznie został wykreślony z ustawy, nie większych niż uzasadnione koszty funkcjonowania systemu. Na dzień dzisiejszy nie jesteśmy w stanie przewidzieć, czy jednostek zarejestrowanych w systemie będzie piętnaście czy pięćset. Mówię świadomie pięćset, bo tyle przedsiębiorstw w Polsce ma certyfikowane systemy zarządzania środowiskowego, które są warunkiem rejestracji w EMAS. A więc obecnie maksymalnie moglibyśmy mieć pięćset, natomiast w każdym województwie musi być przeznaczony na to przynajmniej pół etatu, bo ktoś musi prowadzić te sprawy i udzielać informacji. Dlatego też koszty systemowe na pewno będą przewyższały, przynajmniej w pierwszym okresie funkcjonowania systemu, możliwe do przewidzenia wpływy z opłat. Nawet przy założeniu, że tych rejestracji będzie kilkadziesiąt i będą maksymalne stawki po 1 tysiąc zł, daje to 30, 40 tysięcy zł wpływu do budżetu, a więc są to żadne pieniądze.

Można byłoby przyjąć takie założenie, jakie część krajów unijnych przyjęła, że przez okres trzech, czterech lat funkcjonowania pierwszego systemu nie ma żadnych opłat rejestracyjnych. Nie chcielibyśmy startować z systemem, który jest ułomny w tym zakresie, w związku z czym przyjęto założenie, że minister środowiska ma prawo określić, w drodze rozporządzenia, stawki różnicujące, oczywiście w dół, w stosunku do maksymalnej opłaty, jaka jest przyjęta w ustawie, czyli 1 tysiąc zł. Projekt rozporządzenia został dołączony do projektu ustawy. Jego analiza wyraźnie wskazałaby państwu senatorom, że w przypadku takich instytucji, jak szkoły, przychodnie lekarskie, organizacje społeczne, opłata wynosi 10 zł albo nawet w niektórych przypad-

kach złotówkę, czyli ma charakter czysto symboliczny. I może być wniesiona w postaci odpowiedniego znaczka skarbowego nalepionego na składany do rozpatrzenia wniosek o rejestrację. Nie ma najmniejszego kłopotu z jej uiszczeniem. A 1 tysiąc zł w przypadku dokumentacji bardzo szczegółowej, na przykład dużego zakładu chemicznego, to i tak nie jest kwota pokrywająca koszty analizy tego całego przedsięwzięcia, bo organ rejestrujący ma obowiązek zbadać, czy informacje podane w deklaracji środowiskowej są zgodne ze stanem faktycznym. Nawet jeżeli w pełni zaufa weryfikatorowi, to ma obowiązek przynajmniej dokonania przeglądu rejestru swoich danych na temat danego przedsiębiorstwa pod kątem tego, czy ono w ogóle oddziałuje na środowisko. Ponieważ rozpatrzenie przeciętnej decyzji administracyjnej w zakresie ochrony środowiska, takiej jak pozwolenie na emisję gazów i pyłów, pozwolenie wodno-prawne czy pozwolenie na wytwarzanie odpadów kosztuje, zgodnie z dzisiejszymi zasadami, 2 tysiące zł, więc wydawało się uzasadnione i logiczne, żeby obniżyć opłatę rejestracyjną przynajmniej o połowę, dodając te współczynniki rejestrujące.

Gdybyśmy przyjęli założenie, że stawka opłaty rejestracyjnej wynosi 100 zł, to optowałbym za tym, żeby w ogóle opłat rejestracyjnych nie było, bo tak naprawdę jest to zerowy skutek dla budżetu i tylko powoduje generalne zamieszanie w całym systemie. Taka jest moja opinia. Proponowałbym tej poprawki nie przyjmować.

(Zastępca Przewodniczącej Zbigniew Kulak: Ale pan senator proponuje jeszcze, żeby zwolnić organizacje niedziałające w celu osiągnięcia zysku. Czy ten element...?)

(Głos z sali: Niech się pan powoła na ust. 5. Bardzo proszę.)

Art. 7 ust. 5 mówi, że minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, współczynniki różnicujące, biorąc pod uwagę, że opłata ta nie powinna stanowić przeszkody w zgłoszeniu do systemu dla małych i średnich przedsiębiorstw. Senat dodał tu jeszcze formę organizacyjną lub liczbę zatrudnionych. A więc forma prowadzenia działalności jest także tym elementem, który dotyczy instytucji niedziałających dla zysku i w tym momencie tak naprawdę te opłaty będą bardzo zróżnicowane. Można by było rozważyć też i zwolnienie, ale to jest skomplikowane.

Zastępca Przewodniczącej Zbigniew Kulak:

Dziękuję.

Pan senator Bachleđa sygnalizował...

Autora nie ma, czyli nie ma możliwości zmiany w tym momencie treści poprawki.

Senator Franciszek Bachleđa-Księdzularz:

Właśnie, niestety, potrzebny byłby autor, ponieważ poprawka jest źle zapisana. Co to znaczy „niedziałające”? To nie po polsku. Jest problem z rozpatrzeniem tej poprawki, bo ona jest po prostu źle sformułowana.

Zastępca Przewodniczącej Zbigniew Kulak:

Dziękuję bardzo.

Czyli merytorycznie państwo ją dyskwalifikują.

Jeszcze pan senator Litwiniec, proszę.

Senator Bogusław Litwiniec:

Ja w tym samym duchu. Uważam, że poprawka ma sens, natomiast jest sformułowana nie tylko nie po polsku, ale jeszcze w sprzeczności z językiem obowiązującym w tej chwili w Rzeczypospolitej. Te organizacje po prostu inaczej się nazywają w języku prawnym. Ja byłbym za tym, żeby poprawkę zapisać prosto, że od opłat zwolnione są...

Zastępca Przewodniczącej Zbigniew Kulak:

Panie Senatorze, ale nie jest pan autorem, więc, niestety, nie może pan proponować tego typu zmiany.

(Senator Bogusław Litwiniec: Dlatego milknę.)

„Dlatego milknę”. Dziękuję bardzo.

Przystępujemy do głosowania. Pan senator Sztorc miał szansę do nas dotrzeć, ale nie dotarł.

Kto jest za przyjęciem poprawki szóstej? Nikt.

Kto jest przeciwny? (14)

Kto się wstrzymał od głosu? (1)

Dziękuję bardzo.

Kto poczuwa się do sprawozdawania tej ustawy na posiedzeniu plenarnym? Kto był sprawozdawcą z ramienia jednej lub drugiej komisji? Proszę się ujawnić i zadeklarować.

(Głos z sali: Senator Bargieł, senator Mańkut.)

Senator Bargieł, ewentualnie z senatorem Mańkutom do...

(Wypowiedzi w tle nagrania)

Senator January Bień:

Dobrze, zgadzam się.

Zastępca Przewodniczącej Zbigniew Kulak:

Nie, nie. Zaraz, zaraz, zgodził się akurat nie autor dotychczasowych sprawozdań.

(Senator January Bień: Panie Senatorze, nie ma ani jednego, ani drugiego senatora. No, z przykrością...)

Dobrze. Wobec tego powierzamy sprawozdanie panu senatorowi Bieniowi, tak? Zgoda. Dziękuję bardzo.

Zamykam to posiedzenie.

Dziękuję.

(Koniec posiedzenia o godzinie 13 minut 02)

Kancelaria Senatu

Opracowanie: Ewa Koszewska

Publikacja: Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk: Biuro Administracyjne, Dział Wydawniczy

Nakład: 6 egz.

ISSN 1643-2851